

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO
NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY

2. Czas powstania

1358 r.; XIX w.

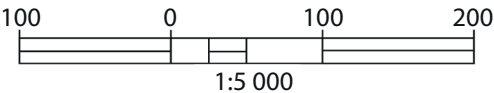
3. Miejscowość

STAWIEC

9. Materiały graficzne

 granica historycznego układu ruralistycznego

4. Adres (ulica, nr posesji)

OBSZAR WSI

5. Przynależność administracyjna

Województwo dolnośląskie

Powiat milicki

Gmina Milicz

6. Współrzędne geograficzne

51°33'22"N 17°15'51"E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE, ROLNICZE

8. Stan zachowania

3

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwa wsi:

1358 r. Stawiec, 1360 r. Stawicz; 1619 r. Staeffitz; 1787 r. Steffiz; 1845 r. Stawiec; 1937 r. Steffitz

Historia wsi:

pierwsza wzmianka pochodzi z aktu sprzedaży miejscowości Konradowi Oleśnickiemu przez biskupstwo wrocławskie w zamian za roczny czynsz z 1358 r. W 1787 r. we wsi funkcjonuje folwark, szkoła ewangelicka z 1759 r. i wiatrak. Ponadto wykazano budynek gminny, 28 domów i 6 innych posiadłości, całość zamieszkują 232 osoby. Właścicielami aż do wojny pozostają Maltzanowie. W 1845 r. wieś powiększyła się dużą cegielnią i owczarnią, liczba domów wyniosła 34. Wśród 322 mieszkańców było 6 katolików i 3 Żydów. Na początku XX w. majątek rycerski stanowi 744 ha, w tym 174 ha pól uprawnych i 491 ha lasów.

Układ przestrzenny:

miejscowość wraz z rozwojem należy podzielić na 3 odrębne obszary. Wieś zasadnicza, sytuowana na zachód od folwarku na drodze wschód-zachód. Z założenia folwarcznego pozostało kilka budynków, zatarty jest charakter przestrzenny. Pozostała zabudowa zagrodowa rozlokowana nieregularnie po obu stronach drogi, na rozdrożu w centrum zlokalizowany jest duży staw. Na północny zachód od tej części, na skraju lasu, znajduje się dawny cmentarz. Odrębnym obszarem jest przysiółek zlokalizowany na południowym wschodzie od granic wsi, składający się pierwotnie z luźno sytuowanych obejść gospodarskich przy drodze prowadzącej do Milicza. Trzecią jednostką jest teren cegielni, zlokalizowany na północny wschód od wsi zasadniczej, przy lesie. Znajduje się po zachodniej stronie drogi do Milicza. Z całości założenia pozostało tylko kilka budynków, brak czytelnego układu kompleksu fabrycznego.

Stanowiska AZP:

brak zlokalizowanych stanowisk w granicach układu wsi.

Postulaty konserwatorskie:

ochrona, zachowanie i rewaloryzacja układu przestrzennego przez utrzymanie charakteru wsi i poprzez wprowadzenie zabudowy szczytowo lub kalenicowo względem osi drogi w 1. linii zabudowy lub poprzez zamykanie czworobocznych zagród; wymóg stosowania tradycyjnych form, materiałów, dyspozycji elementów zewnętrznych na elewacjach itp., ochrona historycznej zieleni

Istniejące zagrożenia:

degradacja obszaru folwarcznego; wprowadzanie współczesnej zabudowy nieuwzględniającej związków przestrzennych, tworzenie nowych linii zabudowy na obszarach pierwotnie przeznaczonych na łąki i pola, rozbiórka i przekształcanie obiektów historycznych, wykorzystywanie niezgodnych z tradycją form i materiałów przy remontach i przebudowach obiektów

Bibliografia:

Wytyczne konserwatorskie dla planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Milicz, OBiDZ Wrocław 1993

Zimmermann F.A., Beiträge zur Beschreibung von Schlesien. Brieg 1785, 7. Bd. S. 417

Knie J. G., Alphabetisch-statistisch- topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuss. Provinz Schlesien, Breslau 1845, S. 652

Meßtischblatt, oprac. 1888, popr. i wyd. 1939, skala 1: 25 000

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

mgr inż. Łobz

Charla Krawczyk